

OBSAH.

Dějinný rozhled.

	Strana		Strana
A. Pěstování jazyka francouzského	1	4. Interlineární metoda	6
Literatura	2	5. Seidenstücker, Ahn, Ollendorff	7
B. Přehled vyučovacích metod	2	6. K. Ploetz	8
1. Donatus a systematická mluvnice	2	7. Genetická metoda	9
2. Meidingrova metoda	3	8. Názorná metoda	10
3. Metoda konverzačních knížek, Komenský. Přirozená metoda	4	9. Seriová metoda Gouinova	11
		10. Přímá metoda	12
		11. Zprostředkovací metoda	14
		C. Zprostředkovací metoda a praxe	16
		Literatura	17

Metodika jazyka francouzského a německého.

Rozdělení vyučovacího úkolu	20
---------------------------------------	----

I. Nižší stupeň.

A. Celkový rozhled	22	f) Gramofon	32
B. Výslovnost	23	g) Pravopisný znak	33
A. Jazyk francouzský	23	5. Postup	33
1. Úkol	23	Literatura	35
2. Normální výslovnost	24	Úvodní hodina a první tři vyučovací hodiny	36
3. Hláskosloví	24	B. Jazyk německý	39
a) všeobecně	24	1. Normální výslovnost	39
b) v jednotlivostech	26	2. Hláskosloví	40
4. Prostředky	28	3. Poznámky k výslovnosti jednotlivých hlásek	41
a) Cesta auditivní	28	Literatura	44
b) Používání písní	29	C. Četba a cvičení mluvní	44
c) Výklad fyziologický	30	1. Úkol	44
d) Transkripce	30	2. Provádění	45
e) Experimentální fonetika	32		

	Strana		Strana
3. Souvislý článek	45	2. Odvozeniny předponami a příponami: Předpony	66
4. Zprostředkování porozumění textu	47	Přípony	67
5. Prostředky a postup cvičení mluvních	47	3. Složeniny	67
a) Rozhovor	47	4. Sousloví	68
b) Názor a výkon	49	E. Mluvnice	68
c) Reprodukce	50	I. Úkol a jeho provádění	68
d) Individualisace	51	II. Pochod	70
e) Boj proti mechanismu	51	1. Psychologický postup	71
f) Otázky u článků	51	2. Mluvnický výklad	72
g) Osobní otázky	52	a) Analyse, indukce, synthese. Indukce	72
h) Školní mluva a mluvnické názvosloví	53	Postup při indukci	75
i) Memorování a dramatisace článků	54	Pochod nepřímý	77
j) Sborové mluvení	54	b) Grafické vyznačení	78
D. Zásoba slovní	55	c) Pochod srovnávací	79
Řešení úkolu	55	d) Synthese	84
Osvojování	56	e) Pomůcky k zapamatování pravidla	85
I. Stránka sluchová	56	Logické usuzování	85
Homonyma	56	Mechanické pomůcky	86
II. Stránka ideová	56	3. Nacvičení a užití mluvnice	87
a) Skupiny slovní	56	a) Paradigmatické cvičení	87
b) Odvozování významu	59	b) Tvoření příkladů	87
c) Názvosloví oborů učebních	60	c) Překládání vět	87
III. Stránka formální	60	d) Obměny	87
a) Cizí slova: franština	60	e) Dialogisace	87
němčina	60	f) Rozhovor	88
b) Etymologie	61	4. Utvrzování mluvnice	88
α) podle latiny: němčina	61	a) Zkoušení slovíček	88
franština	61	b) Překládání z mateřštiny	89
β) rozkládání slov	62	c) Theoretický pochod	90
c) Tvoření slov	63	5. Domácí opakování	91
A. Franština	63	III. Výběr mluvnické látky a probírání některých oborů mluvnických	92
1. Odvozeniny předponami a příponami: Předpony	63	A. Jazyk francouzský	92
Přípony	64	1. Mluvnice podle osnov	92
2. Složeniny	65	2. Jednotlivé obory mluvnice:	
3. Sousloví	65	a) Hláskoslovné zákony	93
B. Němčina	66	α) Vliv němého <i>e</i>	93
1. Vnitřní tvoření slov	66	β) Vliv přízvuku	94
		γ) Princip eufonický	94
		δ) Oněmování hlásek	94

	Strana		Strana
ε) Vokalisace <i>l</i>	95	c) Podstatné jméno: Rod,	
ζ) Ztráta nasalisace	95	člen	106
b) Sloveso. α) Sloveso pravidelné	95	Sklonění	106
Schema	96	d) Přídavné jméno	108
β) Sloveso nepravidelné	97	F. Písemné práce	109
Schema	98	I. Úkol	109
c) Ostatní části mluvnice	99	II. Druhy	109
Podstatné jméno: Rod,		1. Cvičení pravopisná	109
člen, skloňování	99	a) Opisování vět	109
Náměstky	101	b) Diktát	110
B. Jazyk německý	102	Francouzská interpunkce	110
1. Mluvnice podle osnov	102	Postup diktátu	111
2. Jednotlivé obory mluvnice	103	c) Napsání článku z paměti	112
a) Hláskoslovné zákony	103	2. Cvičení mluvnická	112
Samohlásky: α) Oslabení,		3. Stilistická cvičení. Obměny.	
β) Přehlasování. γ) Stupňování, úžení a lomení	103	Tvoření vět	112
Souhlásky. Střídání hlásek	103	4. Písemné zkoušky (osnovy):	
b) Sloveso: Slabé	103	němčina, franština	113
Silné	104	III. Opravování písemných prací: diktáty, retroverse, mluvnická cvičení	114
Trpný rod	105	IV. Posuzování	116
Slovosled	105	G. Sjednocení jednotlivých oborů	116
Shoda	106	H. Rozvrh postupu	117
		Průměrné schema	118

II. Střední stupeň.

A. Celkový rozhled	119	b) Látky literární	133
B. Výslovnost a čtení	121	c) Postup	133
1. Výslovnost	121	6. Názor	135
A. Jazyk francouzský	121	D. Zásoba slovní	138
B. Jazyk německý	122	1. Fonetická stránka. Paronyma. Homonyma. Homografy	139
2. Čtení	123	2. Ideová stránka	140
C. Četba a cvičení mluvní	126	a) Soustředění	140
1. Úkol a rozdělení látky	126	b) Kontrast. Synonyma	141
2. Předmět četby	126	c) Idiomatická rčení	142
3. Zprostředkování porozumění textu	128	d) Odvození významu. Synonyma	143
4. Četba kursorická	131	e) Analogické významy. Synonyma	144
5. Cvičení mluvní	131		
a) Látky denního života	131		

	Strana		Strana
f) České tlumočení nebo věcný výklad. Synonyma	145	Gérondif a participe	165
3. Formální stránka	145	Shoda slovesa s podmětem	165
a) Cizí slova (rod)	145	Shoda přídavného jména	165
b) Etymologie	146	Pádosloví	165
c) Rozkládání slov. Synonyma	146	B. Jazyk německý	166
E. Mluvnice	147	1. Mluvnice všeobecně	166
I. Úkol a jeho provádění	147	2. Jednotlivé obory	167
1. Skladba	147	Sloveso: zpřeženiny a složeniny	167
2. Stilistika	150	Pádosloví	168
Jazyk francouzský	150	Slovosled	169
Jazyk německý	153	Užívání časů	170
II. Pochod	154	Konjunktiv	171
III. Výběr mluvnické látky a probírání některých oborů	157	Intinitiv	172
A. Jazyk francouzský	157	F. Písemné práce	173
1. Mluvnice všeobecně	157	I. Druhy	173
2. Jednotlivé obory skladby	158	1. Osnovy	173
Pomocné sloveso	158	2. Písemné zkoušky	174
Slovosled	158	3. Písemná cvičení	174
Užívání časů	160	4. Počet a rozsah	175
Subjonctif	162	5. Francouzský pravopis	176
Infinitiv	163	6. Francouzská interpunkce	176
		II. Pochod	176
		G. Průměrný postup a sjednocení jednotlivých oborů	177

III. Vyšší stupeň.

A. Celkový rozhled	178	C. Četba a cvičení mluvní	189
1. Povaha a rozdělení	178	Osnovy: První oddělení	189
2. Účebný úkol (osnovy)	180	Druhé oddělení	190
B. Výslovnost a čtení	181	Četba	191
1. Výslovnost	181	I. Úkol a jeho řešení	191
A. Francouzský jazyk	181	1. Látky denního života a látky literární	191
B. Německý jazyk	183	2. Chrestomatie	194
2. Čtení a přednášení	183	II. Výbor četby literární	197
3. Poesie	185	1. Jazyk francouzský	197
Francouzská metrika	186	a) Všeobecně	197
Německá metrika	187	b) VII. rg. a VI. r.	201
4. Přednášení básní	187		
5. Recitátoři	188		

	Strana		Strana
c) VIII. rg. a VII. r.	201—202	a) Indukce	230
d) Lycea a obch. akad.	203	b) Provádění indukce . . .	232
Literatura. Antologie . . .	203	c) Ukázka na Fénelonovi .	234
Země a lid . . .	204	d) Pozorování slohu . . .	235
2. Jazyk německý	204	e) Postup při vyučování .	239
Úryvková četba	204	2. Srovnávání literatur . .	241
Souvsilá četba: Domácí . .	206	a) Příbuzné látky	241
Školní	207	b) Literární vztahy	242
Literatura: Antologie . . .	207	c) Literární analogie . . .	245
Země a lid	207	3. Názor	246
3. Úprava vydání lextů . . .	208	4. Výtěžky pro sloh	248
III. Provádění a postup četby	209	a) Úkol a jeho provádění	248
A. Celkový rozhled: 1. a 2. odd.	209	b) Produktivní prostředky	250
B. Postup literární četby. Meto-		α) Cizojazyčné repro-	
dické jednotky	212	dukce	250
a) Pochod osvojovací	212	β) Překládání	251
1. Zprostředkování porozumě-		γ) České reprodukce . . .	251
ní textu: Úvod	212	Literatura: Dějiny literatury:	
Překládání z franštiny . . .	213	1. Francouzské	251
Perifrastický výklad . . .	215	2. Německé	253
2. Vyvinutí základní idey . .	216	Země a lid	254
α) Umístění úryvku	216	<i>Cvičení mluvní . . . . .</i>	254
Franština	216	1. Látky literární	254
Němčina	218	2. Látky denního života . .	257
β) Hlavní idea	218	Hry	260
Poesie	219	Řeč rozhovoru	261
3. Souhrn	220	a) francouzská	262
Schema osvojovacího po-		b) německá	264
chodu	221	3. Výsledky mluvních cvičení	265
b) Pochod zpracovací	221	Literatura	266
α) Četba úryvková	221	1. Jazyk francouzský . . .	266
Schema zpracovacího po-		2. Jazyk německý	266
chodu	224	D. Zásoba slovní	267
β) Četba souvislá	224	I. Provádění úkolu	267
1. Domácí	225	II. Prohloubení látky	268
2. Školní	226	1. Stránka jazykově historická	269
a) Postup všeobecně	226	2. Psychologická stránka. Se-	
b) Drama	227	mantika	272
c) Epos a román	229	Synekdocha. Metonymie.	
γ) Kursorická četba	229	Metafora	273
c) Pochod aplikační	229	Associativní vliv	274
1. Dějiny literatury	230		

	Strana		Strana
Archaismy a prostonárodní etymologie	275	1. Písemné zkoušky	297
Eufemismy	275	a) Osnovy	297
Pseudofrancouzská slova .	276	b) Slohové formy	298
Synonyma	276	Převádění veršů v prósu .	299
Provincialismy	279	Vypravování	299
Literatura. Slovníky.	280	Dopis	300
1. Jazyk francouzský	280	Popis (líčení)	301
2. Jazyk německý	281	Obsah	302
E. Mluvnice	282	Rozprava (rozbor)	302
I. Úkol	282	2. Písemná cvičení	303
II. Provádění	283	a) Domácí	303
1. Postup systematický	283	b) Školní	304
2. Příležitostný postup	284	Diktát	305
3. Učebnice mluvnické	287	Literatura	306
4. Stilistika	288	III. Pochod při písemných pra- cích	306
5. Překládání z jazyka českého	290	IV. Opravování a posuzování písemných zkoušek	307
a) Úkol	290	1. Zásady	307
b) Pochod	291	2. Provádění	311
c) Schema osvojovacího pochodu	293	G. Sjednocení jednotlivých oborů	312
Literatura. Dějiny jazyka a sy- stematická mluvnice	294	Maturitní zkouška	314
1. Jazyk francouzský	294	Jazyk francouzský	314
2. Jazyk německý	295	I. Předpisy	314
F. Písemné práce	296	1. Zkouška písemná	314
I. Povaha	296	2. Ústní zkouška	314
II. Druhy	297	II. Provádění předpisů	315
		1. Volba textu	315
		2. Posuzování zkoušky	316
		Jazyk německý	316

Učebnice pro české školy a pro soukromou potřebu.

Jazyk francouzský:

Mluvnice (se cvičnou lát- kou)	317
Čítanky a antologie	318
Konversační knížky	318

Jazyk německý:

Mluvnice (se cvičnou látkou)	318
Čítanky a anthologie	319
Konversační knížky a jiné pomůcky	320

Učebnice pro mimočeské školy.

	Strana		Strana
Jazyk francouzský:		Jazyk německý:	
Mluvnice (se cvičným textem)	320	Mluvnice	322
Čítanky	322	Čítanky, antologie a rukojeti literatury	323

Zkratky.

Z. f. d. Rw. = Zeitschrift für das Realschulwesen. Všechny ostatní zkratky vztahují se k učebnicím (vz. str. 317 násl.) *a*) francouzským: *Kn* = Kubín, *P-V* = Pover-Vojtíšek, *Š-P-F* = Šubrt-Paulus-Fiala; *b*) německým: *J-K* = Ježek-Kašík, *Kc* = Kadlec, *Ks* = Kraus, *R-B* = Roth-Bílý, *Tk* = Trnka, *Vk* = Veselík. Na vyšším stupni značí zkratky tyto chrestomatii, na nižších mluvnici. *T* = tamtéž.